

4 Rothschild Blvd.
Tel Aviv-Jaffa 66881
Phone: +972 3 560 6080
Fax: +972 3 560 6083
Email: info@yelaw.co.il

שדרות רוטשילד 4
ונל אביב-יפו 66881
טלפון: 03 560 6080
פקס: 03 560 6083
www.yelaw.co.il

ידין עילם || משרד עריכת דיין
يدين عيلم || مكتب محاماة
Yadin Elam || Law Office

21 אפריל 2016
סימוכין: 31902

לכבוד
עו"ד אסנת מנדל
מנהלת מחלקת הבג"צים
פרקליטות המדינה

באמצעות פקס: 02-6467011

הנדון: קדם בג"ץ – אי זימון לוועדת ערר בניגוד להוראות הקפ"ק

1. הרינו לפנות אלייך בשם של מרשינו מר מסעוד, ת"ז , מר מסעוד, ת"ז , מר צלאח, ת"ז , מר חסאן, ת"ז , מר אגבאריה, ת"ז , מר עומרי, ת"ז , מר עומרי, ת"ז , מר עבאדי, ת"ז , מר אבו קביטה, ת"ז , מר קבהא, ת"ז , מר קבהא, ת"ז , מר אבו קביטה, ת"ז , מר קבהא, ת"ז , מר מנצור, ת"ז , ובשם המוקד להגנת הפרט (להלן: המוקד), ולהודיע כי בכוונתנו לעתור בעניינם, ביום 1.5.2016, מיד לאחר פגרת הפסח, אלא אם כן עניינם ייפתר קודם לכן.
2. המוקד פנה בעניינם של מרשינו (כל אחד בנפרד) לשרן אלירן ששון, קצין פניות הציבור במנהל האזרחי (להלן: קצין פניות הציבור), וביקשו לזמנם לוועדת ערר. פניותיהם, אשר נשלחו החל מאמצע חודש מרץ ועד ה-11.4.2016, לא נענו, בניגוד להוראות הקפ"ק כפי שיפורטו להלן. זאת, על אף תזכורות חוזרות ונשנות בעניינם של הפונים השונים. בעקבות זאת פנה המוקד פעם נוספת ביום 17.4.2016 בעניינם של הפונים במרוכז, אך גם מכתב זה לא נענה. מכתבו של המוקד מיום 17.4.2016 המפרט את עניינם של מרשינו מצורף כנספח א'.
3. כפי שוודאי שמת לב, בחודשים האחרונים התרבו הפניות אלייך שעניינן אי עמידה של גורמי הצבא בלוחות הזמנים אשר הם עצמם קבעו. לפני שבוע, ביום 14.4.2016, אף פנינו אליך בקדם בג"ץ בעניין דומה - אי זימון לבירורי רמת"ק בניגוד להוראות הקפ"ק.
4. הדבר גורם לעומס על מחלקת הבג"צים ועל המוקד להגנת הפרט ולסבל מיותר לחלוטין לתושבים הפלסטינים הפונים בבקשות שונות בעניין היתרי כניסה למרחב התפר.
5. אין כל סיבה המצדיקה זלזול שכזה מצד גורמי הצבא, לא רק בפקודות שנקבעו על ידם אלא גם ובעיקר, בהתחייבויות שפרקליטי מחלקת הבג"צים מסרו בשם לבית המשפט העליון.
6. נציין בשנית, כי מכתב אשר נשלח ביום 8.11.2015 לראש המנהל האזרחי דאז, תא"ל דוד מנחם בנושא: "עייכובים במתן מענה לבירורים על אודות העברת בקשות מן הקישור הפלסטיני אל המת"ק הישראלי, בניגוד להוראות הקפ"ק" ובו מספר דוגמאות לאי עמידה בזמנים בבקשות לבירורי סטאטוס, לא נענה. גם תזכורת אשר נשלחה ביום 17.12.2015 ובה מספר דוגמאות נוספות לא נענתה ותזכורת שנייה שנשלחה ביום 28.1.2016 אף היא לא הועילה. העתקים מכל המכתבים הללו נשלחו גם אלייך.
7. אם ראש המנהל האזרחי אינו טורח להשיב לפניות אליו בנוגע לאי עמידתם של הקצינים הכפופים לו בלוחות הזמנים, איך ניתן לצפות מהקצינים עצמם שיעמדו בלוחות הזמנים?

8. ביום 28.1.2016 פנינו אל קצין פניות הציבור בתלונה על ביטולם של דיונים שנקבעו לאותו יום בפני ועדות הערר. במכתב, אשר העתקים ממנו נשלחו גם אלייך ואל ראש המנהל האזרחי, נאמר, בין היתר, כך:
5. נזכיר כי ביום 7.4.2014, פנינו אל ראש המנהל האזרחי במכתב מפורט בנוגע להשגות שישנן למוקד על הוראות שונות בנוסח החדש של הקפ"ק.
6. בנוגע לוועדות הערר כתבנו, בין היתר, כך:
41. תחת "ועדת השימוע" שהיתה נהוגה בהתאם לנהלי הקפ"ק הקודם, קפ"ק מרחב התפר 2014 ייסד שני מנגנוני ערעור על סירוב לבקשה או על הגבלת תוקף היתר (ניתן לערער אף על אי-טיפול בבקשה במועד, אפשרות לה אנו מתנגדים בתוקף, כפי שיפורט להלן): בירור רמת"ק וועדת ערר.
42. נבהיר, כי אין לנו התנגדות לפיצול הערעור לשני מנגנונים שונים, כל עוד מדובר בערכאות ערעור מקבילות. ואולם, על פי סעיף 5(א)(1) לתת-הפרק "ועדת הערר" שבפרק א' לקפ"ק, משמשת ועדת הערר גם כערכאת ערעור על סירוב בקשה להיתר לאחר בירור רמת"ק, קרי כערכאת ערעור שנייה. לכך אין ביכולתנו להסכים. לא יתכן כי תושב שבקשתו להיתר מסורבת, ולאחר בירור רמת"ק נותר הסירוב בעינו, יאלץ לפנות לערכאת ערעור נוספת בטרם יהא באפשרותו לעתור לבג"ץ. אנו מתנגדים נחרצות להוספת שלב נוסף למיצוי ההליכים, אשר אך יסרב את משך הטיפול בבקשות לקבלת היתרי כניסה למרחב התפר ויאריך את לוח הזמנים עד להגשת עתירה, תוך העמקת הפגיעה הנגרמת ממילא לתושבים אשר ההיתרים מתבקשים על ידם...
44. סעיף 5(א)(ג) לתת-הפרק "ועדת הערר" שבפרק א' לקפ"ק קובע את האפשרות להגיש בקשה לוועדת ערר במקרה שהבקשה להיתר לא טופלה במועד. אין בידינו לקבל את האפשרות האמורה, המגלגלת על התושב את הכשל שלכם לטפל בבקשה במועד, ומטילה עליו נטל בירוקראטי נוסף ללא כל הצדקה!"...
8. נזכיר כי בהתאם לסעיף 5(ו) לנהלי ועדת הערר, "יו"ר הועדה או מזכיר הועדה יבחן את הבקשה בתוך שבוע ממועד קבלתה ויחליט האם יש צורך בדיון של ועדת הערר בעניין", ועל פי סעיף 5(ח), "ככל שיוחלט כי יש צורך בכינוס הועדה, יזמן המבקש לדיון בתוך 3 שבועות ממועד ההחלטה על זימונו"(ההדגשות במקור).
9. לאור כל האמור לעיל ולאור הניסיון אשר הצטבר בשנתיים האחרונות, אין ספק כי ועדת הערר לא עומדת בלוחות הזמנים אשר נקבעו בקפ"ק ולפיכך מרעה את מצבם של התושבים ולא מיטיבה אותם.
10. עם מצב זה אי אפשר להסכים.
11. לפיכך, הרינו להודיעך כי במקרים בהם נעשתה אליכם פניה בכתב עם דרישה לקיום דיון בוועדת ערר והפניה לא נענתה על פי לוח הזמנים הקבוע בקפ"ק, נראה עצמנו חופשיים להגיש עתירה לבג"ץ ללא כל תזכורת נוספת. האחריות לעמידה בלוח הזמנים אשר נקבע על ידכם בקפ"ק הינה שלכם בלבד ואין לנו את הרצון והזמן לשמש עבורכם ככפתור הנודניק בשעון המעורר."
- למותר לציין כי גם מכתב זה לא זכה למענה!
9. נזכיר כי בית המשפט העליון כבר הביע את עמדתו בפסק הדין בעתירות משטר ההיתרים, בנוגע לצורך בקביעת לוח זמנים לטיפול בבקשות התושבים הנוגעות למרחב התפר. בסעיף 39 לפסק הדין נאמר כי:
- "עם זאת, נעיר כי לא מצאנו במסגרת הליכי הטיפול השונים כי המינהל האזרחי נטל על עצמו מחויבות בנוגע למשך הזמן הנדרש לצורך טיפול בבקשות השונות המונחות לפתחו, חרף החשיבות הטמונה בטיפול מהיר ויעיל בבקשות אלו, שנועדו לאפשר המשך מרקם חיים שוטף ודינמי ככל הניתן עבור תושבי מרחב התפר ותושבים פלסטינים המתגוררים מחוצה לו ומבקשים להיכנס אליו. מטבע הדברים, משך הזמן הנדרש לטיפול בכל אחת מן הבקשות שונה, וכך גם משך הזמן הסביר לטיפול בהן, בהתאם לדחיפות העניין ומידת הפגיעה הנגרמת לתושב. במצב דברים זה, אנו סבורים כי על המשיבים לגבש מסגרת זמנים סבירה לטיפול בבקשות השונות, בהתאם למאפייניהם הייחודיים, כך שיתאפשר לתושבים להיערך בהתאם לצרכים השונים בהגשת בקשת

מתאימות. כן תאפשר מסגרת זמנים סבירה לשמור על רצף תקין ועקבי של חיי התושבים, כמתחייב."

10. לאחר פסק הדין נקבע לוח זמנים לטיפול בבקשות. לפי סעיף 1. לתת-הפרק "ועדת הערר" שבפרק א' לקפ"ק מרחב התפר 2014 (להלן: **נהלי ועדת הערר**), ועדת הערר הינה "וועדה שמטרתה לבחון את טענות המבקש בדבר טיפול המת"ק בבקשתו, וכן לבחון ערר של מבקש שבקשתו סורבה ביטחונית, או לאחר בירור רמת"ק".

11. לפי סעיף 5.א. לתת הפרק, "ועדת הערר תדון בבקשת מבקש להיתר במקרים הבאים:

(1) בקשתו של המבקש להיתר סורבה לאחר בירור מת"ק.

(2) בקשתו של המבקש להיתר סורבה סירוב ביטחוני.

(3) בקשתו של המבקש להיתר אושרה למשך קצר מהקבוע, מטעם ביטחוני.

(4) בקשתו של מבקש הגיעה לטיפול המת"ק ולא טופלה במועד המצוי בקפ"ק."

ולפי סעיף 5.ב. "ניתן לפנות לוועדה גם בעניין בקשה לערר שאינה מנויה לעיל...".

באשר ללוחות הזמנים, לפי סעיף 1.5 "יו"ר הוועדה או מזכיר הוועדה יבחן את הבקשה בתוך שבוע ממועד קבלתה ויחליט האם יש צורך בדיון של ועדת הערר בעניין...". ולפי סעיף 5.ט. "ככל שיוחלט כי יש צורך בכינוס הוועדה, יזמן המבקש לדיון בתוך 3 שבועות ממועד ההחלטה על זימונו..." (כל ההדגשות במקור).

12. יוזכר, כי בפסק דין שניתן בעתירה בבג"ץ 2361/13 מוקדי נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית (לא פורסם, 17.10.2013), מתח בית המשפט הגבוה לצדק ביקורת על אי עמידתם של המשיבים בנהלי הקפ"ק הקודם באומרו:

"ואולם, הוטרדנו מנושא ההליך המינהלי. כאמור, על התשובה להינתן תוך שבועיים מקבלת הפניה מן הקישור הפלסטינאי. לטעמנו יש להקפיד ביותר על מועד זה, שכן סד הזמנים קצר (הבקשה אמורה להיות מוגשת לא לפני שלושה שבועות מפקיעת היתר קיים, ולעבור שלבי רשות פלסטינאית – מת"ק – רשות פלסטינאית). במיוחד דרושה הקפדה כזאת כשמדובר בהיתר בן ששה חודשים, היוצר לוח זמנים לא ארוך כשלעצמו. כמו כן, ראוי להבהיר בנהלים את אופן הפניה למת"ק לבירור מצב הטיפול בבקשה (כגון ציון בעל תפקיד ומועד), ובמיוחד האם הגיעה הבקשה לידי הגורמים שאמורים לטפל בה, שאלה שגם היא עולה לא אחת."

כאשר אפילו בקשות פשוטות לזימון לוועדת ערר אינן נענות בלוח הזמנים שהוקצה לכך, נוצר מצב בלתי אפשרי עבור התושבים אשר מבקשים לקבל היתר לפי דרישות הקפ"ק.

13. זאת ועוד, במכתבו של רס"ן עמוס זוארץ, רת"ח מעברים ותפר, שהוא גם האדם העומד בראש ועדת הערר, מיום 28.7.2014 (התקבל ביום 30.7.2014), אשר נשלח בתגובה למכתבינו בנושא השגות בנוגע לקפ"ק מרחב התפר 2014, צוין בנוגע לוועדת הערר כך:

ב. הקמת ועדת ערר -

(1) הקמת ועדת הערר, מטרתה לתקן את המצב הקיים, בו הערכאה הראשונה שבוחנת את טענות מבקשי ההיתרים למרחב התפר ביחס להתנהלות גורמי המת"ק, הינה בית המשפט העליון.

(2) ועדה זו, שתתכנס במפקדת המנהל האזרחי שבבית-אל, תהווה "ערכאת ערעור" שתבחן את החלטות המת"קים בעניין זה, תפקח על טיפול המת"קים בבקשות, ותקבע הלכות רלוונטיות. במסגרת הקפ"ק, מפורטות סמכויות הוועדה ודרך פעולתה.

(3) אין בידנו לקבל את טענותיכם, כי הוועדה "ת(ס)רבל את משך הטיפול בבקשות... (ות)אריך את לוח הזמנים עד להגשת עתירה". בחוננו, תשמש הוועדה ערכאה לפתרון תקלות במקרים פרטניים, באופן שיחסוך ממבקשי היתרים את הצורך בהגשת עתירות, ויקל על העומס המוטל על בית המשפט העליון בתחום זה. זאת ועוד, הוועדה אף תביא לכך שהמקרים שיגיעו לפתחו של בית המשפט, יהיו בעלי אופי עקרוני בלבד.

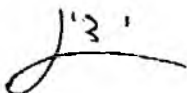
(4) יצוין, כי לצד ועדות הערר. ממשיכים להתקיים במת"קים בירורי רמת"ק.

ז. בירור דמת"ק וועדת ערר -

- 1) ועדת הערר קמה על מנת לטייב את הטיפול במקרים בהם נטען, כי נפלו פגמים שנפלו בהחלטה בבקשה, או בהליך קבלת ההחלטה ע"י המת"ק. כפועל יוצא, אנו תקווה כי פעילות הוועדה תביא לשיפור השירות הניתן לתושב הפלסטיני, ובד בבד לירידה בכמות העתירות הנוגעות למשטר ההיתרים, ולחיסכון בזמן שיפוטי. על כן, אין בכוונתנו לבטל את ועדת הערר.
- 2) ועדת ערר במקרה של אי טיפול בזמן בבקשה- הוראה זו בקפ"ק מעניקה אפשרות למבקשים, לפנות לרמה הממונה מקצועית על המת"ק, בנוגע למקרים שבהם נטען שנפל פגם בטיפול בבקשה. כיום, מופנות תלונות מסוג זה לקפ"ק. האפשרות לפנות לוועדת הערר משפרת את מצבו של המתלונן, שכן הוא פונה ישירות לגורם המנהלי הרלוונטי המוסמך לקבל את ההחלטה בעניינו.

14. עם כל הכבוד לחזון, לטענה כי ועדת הערר "קמה על מנת לטייב את הטיפול" ולטענה כי "האפשרות לפנות לוועדת הערר משפרת את מצבו של המתלונן", מדובר באמירות ריקות.
15. יצוין כי היום התקיים דיון בוועדת הערר בעניינו של פונה אשר אינו מוזכר במכתב זה, אך על אף כינוסה של הוועדה, הפונים הרבים המוזכרים במכתבנו זה לא זומנו אליה, חרף פניותיהם החוזרות ונשנות של המוקד בעניינם.
16. יודגש כי אלו אינם כל המקרים בהם לא התקבלו זימונים לוועדת ערר במועד הקבוע בקפ"ק. עיכוב כה משמעותי בזימון לוועדת ערר, מעכב את הטיפול בבקשה לגופה.
17. לאור כל האמור במכתבינו האחרונים, דומה כי נדרש טיפול מעמיק בנושא הזלזול של גורמי הצבא בלוחות הזמנים. אין סיבה כי המוקד ישמש כגנת של גורמי הצבא ו"ינדנד" להם שוב ושוב כאשר הם לא עומדים במחויבויותיהם.
18. אם גורמי הצבא לא עומדים בלוחות הזמנים, על אף התחייבויות חוזרות ונשנות במספר רב של עתירות לבג"ץ, ניאלץ לעתור לבג"ץ בכל מקרה בו הם לא יעמדו בלוחות הזמנים, מיד לאחר שהמועד הקבוע בנהלים יחלוף, מבלי לתזכר ולהוסיף ולתזכר לשווא.
19. כפי שכבר כתבנו במכתבנו המוזכר בסעיף 8 לעיל, "הרינו להודיע כי במקרים בהם נעשתה אליכם פניה בכתב עם דרישה לקיום דיון בוועדת ערר והפניה לא נענתה על פי לוח הזמנים הקבוע בקפ"ק, נראה עצמנו חופשיים להגיש עתירה לבג"ץ ללא כל תזכורת נוספת. האחריות לעמידה בלוח הזמנים אשר נקבע על ידכם בקפ"ק הינה שלכם בלבד ואין לנו את הרצון והזמן לשמש עבורכם ככפתור הנודניק בשעון המעורר." לפיכך, בכוונתנו לעתור בעניינם של כל התושבים אשר לא זומנו לוועדות ערר ביום 1.5.2016, מיד לאחר פגרת הפסח.

בתודה מראש,

ידין עילם, עורך דין